

Αιτιολογική Έκθεση

Το ζήτημα του διορισμού των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχει καταστεί, δυστυχώς, ένα εξαιρετικά σύνθετο πρόβλημα, το οποίο έχει ταλανίσει τόσο τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς όσο και συστηματικά ολόκληρη την εκπαιδευτική δομή της χώρας. Τους μεν εκπαιδευτικούς διότι λόγω των της έλλειψης κανονικότητας σε σχέση με τις προσλήψεις στη δημόσια εκπαίδευση και την αδυναμία διενέργειας περιοδικού εισαγωγικού διαγωνισμού δεν μπορούν να οργανώσουν τη ζωή τους κατά τρόπο ώστε να δημιουργήσουν μια στέρεη ιδιωτική και επαγγελματική ζωή.

Εξάλλου, με την συνύπαρξη μονίμων εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικών που καλούνται να καλύψουν προσωρινά εκπαιδευτικά κενά δημιουργούνται στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση πολλαπλές ταχύτητες εργαζομένων, οι οποίες, σε συνδυασμό και με τους εκπαιδευτικούς οι οποίοι έχουν επιτύχει σε παλαιότερους διαγωνισμούς του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) αλλά δεν έχουν διοριστεί, δημιουργούν ένα μείγμα που είναι εξαιρετικά δύσκολο να τύχει διαχείρισης στην επιλογή προσώπων, χωρίς να προκαλούνται αισθήματα αδικίας και ανισότητας. Το δε εκπαιδευτικό σύστημα βλάπτεται συνολικά διότι κάθε χρόνο εμφανίζεται το παθολογικό φαινόμενο να διαπιστώνονται διδακτικά κενά στις σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, χωρίς να απηχούν γνήσια έκτακτες ανάγκες, τα οποία καλύπτονται με λύσεις θεσμικά εμβληματικές, ιδίως με προσλήψεις αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών. Με τον τρόπο όμως αυτό δεν προωθείται η λογική των παγίων δομών του εκπαιδευτικού συστήματος και της ασφάλειας της εκπαιδευτικής ζωής -στοιχεία αναγκαία για την ομαλή λειτουργία του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος-, ενώ δεν λείπουν οι περιπτώσεις καθυστερήσεων στην προσωρινή κάλυψη υφιστάμενων κενών, ώστε να χάνονται ώρες

διδασκαλίας και να δημιουργείται εξαιρετικά αρνητικό εκπαιδευτικό περιβάλλον.

Η συνολική κατάσταση καθίσταται έτι περαιτέρω δυσχερής με δικαστικές κρίσεις κατά τον παρελθόντα χρόνο που κρίνουν μεταβατικές διατάξεις της οικείας εκπαιδευτικής νομοθεσίας ως αντισυνταγματικές. Ειδικότερα, με την απόφαση 527/2015 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατόπιν παραπομπής με την απόφαση 1175/2014 του Γ' Τμήματος, κρίθηκε αντισυνταγματική η μεταβατική διάταξη του άρθρου 9 παρ. 1 του ν. 3848/2010 (ΦΕΚ Α' 71), κατά το μέρος που προέβλεπε ότι οι διορισμοί μόνιμων εκπαιδευτικών γίνονταν σε ποσοστό 40% από ενιαίους πίνακες αναπληρωτών με πραγματική προϋπηρεσία, με αντίστοιχο περιορισμό των διορισμών από τους πίνακες διοριστέων του διαγωνισμού του Α.Σ.Ε.Π., ως αντικείμενη στις αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας. Το σκεπτικό του Συμβουλίου ήταν με το άρθρο 118 παρ. 6 του Συντάγματος εξακολούθησαν μεν να ισχύουν, μετά τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, οι προβλεπόμενες στον ν. 2190/1994 (ΦΕΚ Α' 28) εξαιρέσεις, μεταξύ των οποίων η κατά το άρθρο 14 παρ. 2 περ. γ' εξαίρεση από τον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π. των διορισμών των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, πλην όμως η εξαίρεση αυτή περιελάμβανε, σχετικά με τους αναπληρωτές και ωρομίσθιους, μόνο τους εγγεγραμμένους στον πίνακα του άρθρου 138 του ν. 2725/1999 (ΦΕΚ Α' 121), από τον οποίο διορίστηκαν ως μόνιμοι, μετά τη συνταγματική αναθεώρηση αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ Α' 167). Κατά τούτο κρίθηκε αντισυνταγματική η εξαίρεση αυτή, διότι θεωρήθηκε ως ανεπίτρεπτη επέκταση νομοθετικής ρύθμισης προγενέστερης της συνταγματικής αναθεώρησης του 2001, ασύνδετη προς το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε πριν την 6^η Απριλίου 2001, χρόνο συντέλεσης της αναθεώρησης. Συνακόλουθα, κρίθηκε ότι ο διορισμός μόνιμων εκπαιδευτικών από πίνακες αναπληρωτών κατά το άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 3848/2010, μολονότι συνιστούσε επιλογή σύμφωνα με προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια (κατάταξη σε πίνακα αναπληρωτών με βάση την πραγματική προϋπηρεσία του εκπαιδευτικού),

αντίκειται το άρθρο 103 παρ. 7 του Συντάγματος, διότι η σχετική προϋπηρεσία προέκυπτε από προσλήψεις αναπληρωτών ή ωρομισθίων οι οποίες δεν είχαν υπαχθεί στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής. Το Συμβούλιο πάντως δέχτηκε ρητά ότι η προϋπηρεσία αναπληρωτή ή ωρομισθίου εκπαιδευτικού επιτρεπώς καταρχήν λαμβάνεται υπ' όψιν προκειμένου να προσαυξηθεί η βαθμολογία σε διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. για τον διορισμό σε θέσεις μονίμων εκπαιδευτικών, δεδομένου μάλιστα ότι έχει πράγματι λειτουργήσει ως κριτήριο για την εκ νέου πρόσληψη εκπαιδευτικών ως αναπληρωτών ή ωρομισθίων και την απόκτηση, συνακόλουθα, περαιτέρω σχετικής προϋπηρεσίας.

Από το συνδυασμό των σκέψεων του Συμβουλίου της Επικρατείας συνάγεται ότι είναι σύμφωνο με το Σύνταγμα ένα σύστημα ενιαίου καταλόγου μονίμου και προσωρινού εκπαιδευτικού προσωπικού με μοριοδότηση, η οποία θα λαμβάνει υπ' όψιν τις σχετικές αντικειμενικές συνθήκες, περιλαμβανομένης της πραγματικής προϋπηρεσίας, υπό τον παρεμπόδιοντα έλεγχο νομιμότητας του ΑΣΕΠ για την τήρηση των αξιοκρατικών εγγυήσεων στη διαδικασία που οδήγησε στην απόκτηση της προϋπηρεσίας.

Υπό το φως των ανωτέρω, είναι αναγκαία η προώθηση νομοθετικής ρύθμισης με την οποία θα καθιερώνεται ένα νέο σύστημα επιλογής προσωπικού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ώστε να αντιμετωπισθούν τα ζητήματα που προέκυψαν από τα προβλήματα που διαπιστώθηκαν στην πράξη και από την έκδοση δικαστικών αποφάσεων που κρίνουν μέρος της υφιστάμενης νομοθεσίας ως αντίθετης στο Σύνταγμα. Κυρίως, όμως, παρίσταται αδήριτη ανάγκη να εισαχθεί ένα νέο σύστημα που θα ρυθμίζει με τρόπο δίκαιο και αποτελεσματικό το ακανθώδες αυτό ζήτημα δημιουργώντας συνθήκες δικαικής και εκπαιδευτικής ασφάλειας για τη βιώσιμη και παραγωγική δημόσια εκπαίδευση.

Οι βασικοί άξονες πάνω στους οποίους οικοδομείται η νέα πρόταση είναι οι ακόλουθοι: Πρώτον, η κάλυψη εκπαιδευτικών κενών θα γίνεται καταρχήν από

μονίμους εκπαιδευτικούς. Μόνο γνήσια έκτακτες ανάγκες θα καλύπτονται με προσωρινούς διορισμούς. Προς την κατεύθυνση αυτή, θα υπάρξει πλήρης μελέτη σχετικά με τις εκπαιδευτικές ανάγκες ανά σχολική περιφέρεια και μονάδα, με σημείο αναφοράς και τις υφιστάμενες οργανικές θέσεις, ώστε να καταστεί δυνατή σε εύλογο χρόνο η πρόσφορη στελέχωση με τις αναγκαίες ειδικότητες εκπαιδευτικών. Είναι προφανές ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρξει καμία γνήσια μεταρρύθμιση στο πεδίο της κάλυψης των εκπαιδευτικών αναγκών, εάν δεν έχει προηγουμένως καταρτιστεί, έστω για πρώτη φορά στη χώρα, μια συγκροτημένη και επιστημονική έκθεση για τη διαπίστωση των πραγματικών και παγίων αναγκών, όχι στη βάση της εκάστοτε παρούσας συγκυρίας αλλά με προοπτική εικοσαετίας και έμφαση στις εκπαιδευτικές προτεραιότητες των οικείων προγραμμάτων μάθησης. Δεύτερον, για τη στελέχωση των σχολικών μονάδων θα υπάρξει ενιαίος πίνακας υποψηφίων, με βάση τον οποίο θα καλύπτονται οι ανάγκες τόσο με μόνιμο προσωπικό όσο και με προσωρινό πρόσληψη για την κάλυψη έκτακτων εκπαιδευτικών αναγκών. Κατά τούτο, θα υφίσταται συμπλήρωση του αριθμού των οριστικών διορισμών (βάσει των αναγκών που θα έχουν προηγουμένως προσδιοριστεί και των υφιστάμενων οργανικών θέσεων) και, στη συνέχεια, θα συντελείται απορρόφηση των εκπαιδευτικών για την κάλυψη γνησίως προσωρινών αναγκών από τον ίδιο πίνακα με φθίνουσα σειρά. Τρίτον, εισάγεται ενιαίο σύστημα μοριοδότησης όλων των εκπαιδευτικών με κριτήρια αντικειμενικά και πρόσφορα, ήτοι την προϋπηρεσία, την αξιολόγηση σε προγενέστερο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π., τον χρόνο αναμονής πρόσληψης και τα οικογενειακά βάρη κάθε εκπαιδευτικού. Με τον τρόπο αυτό καταργούνται οι χωριστοί κατάλογοι εκπαιδευτικών που προέρχονται, αφενός, από τους επιτυχόντες σε διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. και, αφετέρου, για αναπληρωτές και ωρομισθίους εκπαιδευτικούς εκτός της διαδικασίας του Α.Σ.Ε.Π., με αντίστοιχες ποσοτώσεις, όπως προβλεπόταν από το προγενέστερο νομοθετικό καθεστώς, το οποίο κατά το μέρος αυτό κρίθηκε αντισυνταγματικό από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Ειδικότερα, για την μοριοδότηση των υποψηφίων λαμβάνονται υπ' όψιν πρόσφορα και αντικειμενικά στοιχεία, ως ακολούθως:

αριθμός τέκνων τρεις (3) μονάδες ανά τέκνο· προϋπηρεσία σε δημόσια σχολεία έως ογδόντα τέσσερις (84) μονάδες, κατ' αντιστοιχία με το άρθρο 18 παρ. 2 περ. Β' εδ α' του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ Α' 28), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 παρ. 4 του Ν.3812/2009 (ΦΕΚ Α' 234) και το άρθρο 26 παρ. 11 του ν. 4325/2015 (ΦΕΚ Α' 47)· αναμονή χρόνου πρόσληψης έως δέκα (10) μονάδες· αξιολόγηση σε διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. για την πρόσληψη εκπαιδευτικών έως πενήντα (50) μονάδες. Ειδικά σχετικά με τη συμμετοχή σε διαγωνισμό του ΑΣΕΠ, λαμβάνεται για λόγους ίσης μεταχείρισης ως βάση αξιολόγησης για τη μοριοδότηση η βαθμολογία μέσου όρου πενήντα πέντε (55), που συνιστά το όριο επιτυχίας στους διαγωνισμούς εκπαιδευτικών του Α.Σ.Ε.Π. των ετών 2006 και 2008, ώστε να μοριοδοτούνται και οι συμμετέχοντες σε προγενέστερους διαγωνισμούς που έλαβαν βαθμολογία υπεράνω των πενήντα πέντε (55) μονάδων, μολονότι η βάση επιτυχίας στους διαγωνισμούς εκείνους ήταν στις εξήντα (60) μονάδες. Το κριτήριο της αξιολόγησης δεν συνδέεται με την επιτυχία στον διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. (υπόθεση που θα δημιουργούσε συνθήκες ανισότητας λόγω της διαφοράς του ορίου επιτυχίας σε διαφορετικούς διαγωνισμούς) αλλά με την βαθμολογία που έλαβε κάθε υποψήφιος στον διαγωνισμό στον οποίο συμμετείχε ώστε να υπάρχει μια αντικειμενική και γνήσια αποτύπωση της σχετικής του ικανότητας σε συνθήκες δοκιμασίας. Προστίθενται δε κατ' αποκοπήν πέντε (5) μονάδες για τους επιτυχόντες του τελευταίου διαγωνισμού του Α.Σ.Ε.Π., οι οποίοι έχουν μια περαιτέρω εύλογη προσδοκία. Κατά παρέκκλιση του ανωτέρω συστήματος προηγούνται στις οικείες κατηγορίες τους οι διοριστέοι σύμφωνα με τον τελευταίο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π., για τους οποίους συντρέχει ένα θεμελιωμένο δικαίωμα, ενώ δεν τίγονται ειδικές προβλέψεις που αφορούν ποσοστώσεις μόνο ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Με το ανωτέρω σύστημα εισάγεται ενιαίο, δίκαιο και ισόρροπο σύστημα πρόσληψης υπό τη συνολική εποπτεία του ΑΣΕΠ.

Σχέδιο Νόμου

Άρθρο 1

1. Οι θέσεις τακτικού και έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου αντιστοίχως καλύπτονται με σειρά προτεραιότητας με βάση διαδικασία μοριοδότησης που επιμελείται το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.). Οι εκπαιδευτικές ανάγκες σε μόνιμο προσωπικό προσδιορίζονται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ανά κατηγορία προσωπικού. Οι θέσεις μόνιμου προσωπικού καλύπτονται κατά προτεραιότητα από τους υποψηφίους με τη μεγαλύτερη βαθμολογία. Εφόσον προκύψουν γνήσια απρόβλεπτες εκπαιδευτικές ανάγκες, οι σχετικές θέσεις καλύπτονται κατά προτεραιότητα με βάση της σειρά κατάταξης του οικείου πίνακα.
2. Κάθε λεπτομέρεια σχετική με τη διαδικασία, την εξειδίκευση των κριτηρίων και τη δημοσιότητα προσδιορίζονται με απόφαση του Α.Σ.Ε.Π. και τη σχετική προκήρυξη. Με την προκήρυξη πλήρωσης θέσεων κατά το παρόν άρθρο μπορεί επίσης να ορίζεται ότι δεν υποβάλλονται δικαιολογητικά με την αίτηση συμμετοχής και η κατάταξη των υποψηφίων στους πίνακες προτεραιότητας γίνεται βάσει των στοιχείων που δηλώνουν στην αίτησή τους. Στην περίπτωση αυτή τα δικαιολογητικά υποβάλλονται μόνο από τους υποψηφίους που θα απαιτηθεί για την κάλυψη των θέσεων. Ο υποψήφιος που δεν αποδεικνύει τα κριτήρια ή τις ιδιότητες που επικαλέσθηκε στην αίτησή του και τα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή του στους οικείους πίνακες διαγράφεται από αυτούς και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ψευδούς δηλώσεως.

3. Κατά παρέκκλιση του συστήματος που εισάγεται με τις ρυθμίσεις του παρόντος, προηγούνται στις οικείες κατηγορίες τους οι κατά τον χρόνο ισχύος του παρόντος διοριστέοι, σύμφωνα με τον τελευταίο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π., και έως την εξάντληση του σχετικού αριθμού.
4. Επικουρικά προς την παρούσα ρύθμιση εφαρμόζονται οι διατάξεις της οικείας νομοθεσίας περί Α.Σ.Ε.Π. Κατ' εξαίρεσιν των διατάξεων του παρόντος, δεν τίγονται διατάξεις που εισάγουν ποσοτώσεις υπέρ ατόμων με ειδικές ανάγκες, και μόνο για αυτή την κατηγορία.

Άρθρο 2

Οι υποψήφιοι κατατάσσονται σε πίνακες προτεραιότητας κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας, όπως αυτή προκύπτει από τη βαθμολόγηση των ακόλουθων κριτηρίων:

	<i>Μοριοδοτούμενο προσόν</i>	<i>Μόρια</i>
1	Αριθμός τέκνων	Τρεις (3) μονάδες ανά τέκνο
2	Προϋπηρεσία σε δημόσια σχολεία	Μία (1) μονάδα ανά μήνα έως ογδόντα τέσσερις (84) μονάδες
3	Αναμονή χρόνου πρόσληψης	Μία (1) μονάδα για κάθε έτος από την πρώτη υποβολή αίτησης πρόσληψης ως αναπληρωτή ή ωρομίσθιου έως την πρώτη πρόσληψη και έως δέκα (10) μονάδες
4	Αξιολόγηση σε διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. για την πρόσληψη εκπαιδευτικών	Μία (1) μονάδα για κάθε βαθμό υπεράνω της βαθμολογίας μέσου όρου πενήντα πέντε (55) και επιπλέον πέντε (5) μονάδες κατ' αποκοπήν για τους επιτυχόντες στον τελευταίο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π.

Άρθρο 3

Κατά το προηγούμενα άρθρο, τα μοριοδοτούμενα προσόντα έχουν την ακόλουθη έννοια:

1. Ο αριθμός των τέκνων αποδεικνύεται με πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
2. Προϋπηρεσία σε δημόσια σχολεία λογίζεται η πραγματική απασχόληση ως μονίμου, αναπληρωτή ή ωρομίσθιου εκπαιδευτικού σε σχολική μονάδα της δημόσιας εκπαίδευσης. Η τήρηση των εγγυήσεων διαφάνειας και αξιοκρατίας κατά το στάδιο της διαδικασίας που κατέληξε στην απόκτηση της σχετικής προϋπηρεσίας αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών ελέγχεται παρεμπιπτόντως από το Α.Σ.Ε.Π.
3. Η αναμονή χρόνου πρόσληψης αφορά την προσθήκη μίας (1) μονάδας για κάθε έτος από την υποβολή από τον υποψήφιο πρώτης αίτησης πρόσληψης ως αναπληρωτή ή ωρομίσθιου έως την πρώτη πρόσληψή του και έως δέκα (10) μονάδες. Για την προσθήκη κάθε μονάδας θα πρέπει να έχει συμπληρωθεί πλήρες ημερολογιακό έτος.
4. Η συμμετοχή σε διαγωνισμό του ΑΣΕΠ για την πρόσληψη εκπαιδευτικών εισφέρει στη μοριοδότηση του υποψηφίου μόνο κατά το μέρος που ο υποψήφιος έλαβε βαθμολογία πάνω από πενήντα πέντε (55) μονάδες σε οποιονδήποτε διαγωνισμό του ΑΣΕΠ και μόνο κατά το μέρος της βαθμολογίας πάνω από το όριο αυτό. Σε περίπτωση συμμετοχής υποψηφίου σε περισσότερους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ μοριοδοτείται η συμμετοχή με την υψηλότερη βαθμολογία. Βαθμολογία υπεράνω του ημίσεως στρογγυλοποιείται στην αμέσως ανώτερη μονάδα για τον σκοπό της μοριοδότησης. Επιπλέον της ανωτέρω μοριοδότησης,

προσμετρώνται επιπλέον κατ' αποκοπήν πέντε (5) μονάδες για τους επιτυχόντες στον ημερολογιακά τελευταίο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π.

Άρθρο 4

1. Το Α.Σ.Ε.Π. συντάσσει πίνακα υποψηφίων κατά φθίνουσα σειρά μοριοδότησης. Ο πίνακας καταχωρίζεται στο δικτυακό τόπο του Α.Σ.Ε.Π., το οποίο αποστέλλει στον τόπο για δημοσίευση ανακοίνωση με την οποία γνωστοποιείται η σχετική καταχώριση. Επικουρικά προς τις διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται οι διατάξεις της οικείας νομοθεσίας περί Α.Σ.Ε.Π.
2. Κάθε υποψήφιος δικαιούται να λάβει γνώση της αιτιολογίας με την οποία καθορίστηκε η σειρά προτεραιότητας τόσο του ίδιου όσο και των συνυποψηφίων του. Η αιτιολογία αυτή συνίσταται στην παράθεση στον οικείο πίνακα προτεραιότητας των μονάδων ανά κριτήριο, με βάση τις οποίες καθορίστηκε η σειρά προτεραιότητας κάθε υποψηφίου.
3. Πριν από την υπογραφή της πράξης διορισμού ή πρόσληψης διενεργείται υποχρεωτικά αυτεπάγγελτος έλεγχος της γνησιότητας των δικαιολογητικών που έχει υποβάλει ο υποψήφιος και είναι απαραίτητα για την πρόσληψη ή επηρεάζουν με οποιονδήποτε τρόπο την κατάταξη κατά τη διαδικασία πρόσληψης ή τη βαθμολογική και μισθολογική κατάταξη μετά την πρόσληψη.